

Бурчак Ліана Володимирівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри біології,
здоров'я людини та методики навчання, докторант
Глухівського НПУ ім.О. Довженка*

Бурчак Тетяна Станіславівна,
*студентка 33БП групи факультету
природничої і фізико-математичної освіти
Глухівського НПУ ім.О. Довженка*

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

У сучасному освітньому просторі стрімко відбуваються глобалізаційні процеси, переосмислення традиційних цінностей, орієнтирів, технологізація, інформатизація усіх сфер життєдіяльності здобувачів, що й викликає оновлення концептуальних засад, змісту вищої педагогічної освіти, формування нових парадигмально-методологічних основ освітньої діяльності, її цілей, завдань, шляхів організації та реалізації. Освітній процес при цьому набуває гнучкості, доступності й акцентується на здатності особистості мислити, аналізувати, бути творчою, вміти генерувати нові ідеї, проводити рефлексію власної діяльності.

Компетентнісний підхід є одним із найбільш суттєвих нововведень і позиціонується як знаковий напрям розвитку сучасної системи освіти, а інноваційна компетентність майбутнього учителя виступає як результат професійної підготовки, що охоплює специфічні професійні знання, уміння, досвід і професійно значущі особистісні якості та включає креативність, творчість, здатність конструювати, впроваджувати інноваційні технології навчання, орієнтуючись на індивідуальні особливості учнів, їхні інтереси та потреби [3, с. 93].

У студіях окресленої низки науковців безперечно зазначається, що компетентність виступає найважливішим показником професіоналізму, готовності особистості до певної діяльності, дає змогу практично оперувати набутими знаннями, ефективно застосовувати їх у професійній діяльності та впродовж життя. У зв'язку з цим компетентнісний підхід дозволяє зрозуміти

сутність складного поняття «інноваційна компетентність майбутніх учителів» та, із урахуванням логіки дослідження, зробити ґрунтовний аналіз понять – «інновації», «новації», «нововведення», «інновації в освіті», «педагогічна інновація», «педагогічна діяльність», «інноваційна педагогічна діяльність» тощо.

Аналіз літературних джерел показує, що вчені з різних точок зору підходять до потрактовування понять «інновація», «новація» та «нововведення». Є ті, хто вважають ці поняття синонімами, інші – розглядають їх як різні категорії.

Як ми вже констатували, у межах нашого дослідження важливою є інноваційність педагогічної діяльності. Тобто, існує потреба в обґрунтуванні поняття «інноваційна педагогічна діяльність».

Погоджуючись із І. Дичківською, вважаємо, що потребу в інноваційній спрямованості педагогічної діяльності в умовах розвитку освіти обумовлюють певні чинники. Назвемо їх. По-перше, суверенність нашої держави, що викликає докорінну зміну системи освіти, її методології і технології організації освітнього процесу. По-друге, соціальне замовлення особистості, котра спроможна засвоювати й творчо розвивати культуру, знаходиться в постійному пошуку нових організаційних форм, індивідуального підходу до особистості, необхідних технологій навчання і виховання. По-третє, характер ставлення вчителів до засвоєння і застосування педагогічних нововведень. Сьогодні інноваційна діяльність набуває дослідницько-пошукового характеру, тобто вчитель сам обирає нові програми, підручники, прийоми і способи педагогічної діяльності. По-четверте, ситуація конкурентоздатності закладів освіти обумовлена їх входженням у ринкові відносини, створенням нових типів закладів [2, с. 35-36].

Т. Собченко розглядає підготовку майбутніх педагогів до інноваційної педагогічної діяльності через наявність: команди фахівців, які організують якісну підготовку здобувачів вищої освіти з урахуванням сучасних освітніх викликів; зміну підходу до здійснення ефективної організації освітнього

процесу через коригування та оновлення змісту навчальних програм, удосконалення форм та методів навчання, використання гейміфікації, впровадження вибіркових навчальних дисциплін тощо [4].

О. Гончарова розглядає інноваційну діяльність з позицій системної діяльності, спрямованої на нові наукові ідеї, знання, підходи або трансформацію відомих результатів наукових досліджень і практичних доробок у новий або вдосконалений продукт» [1].

Отже, інноваційна діяльність педагога як особливий вид його творчої діяльності є досить складною та потребує ґрунтовного підходу у процесі підготовки до неї майбутнього фахівця.

Звернення до компетентнісного підходу пояснюємо тим, що компетентність – найважливіший показник професіоналізму, готовності особистості до тієї чи іншої діяльності.

В освітніх системах багатьох розвинених країн вже окреслено безперечні переваги компетентнісного підходу, що дає можливість майбутньому фахівцеві вдало оперувати здобутими знаннями, застосовуючи їх у професійній діяльності та в житті.

Список використаної літератури

1. Гончарова О.А. Структура інноваційної діяльності майбутнього вчителя іноземної мови. *Молодий вчений*. 2014. № 1 (04). С. 89–92.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 351 с.
3. Ляшенко К. І. Сутність поняття «інноваційна компетентність майбутнього вчителя початкових класів». *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2021, вип. 56. С.93-99.
4. Собченко Т. М. Підготовка майбутніх педагогів до інноваційної професійної діяльності. *Педагогіка та психологія*. 2020. Вип. 63. С. 159–167.